

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO PRIEŠ PRAVIENIŠKIŲ PATAISOS NAMUS-ATVIRAJĄ KOLONIJĄ

2020-05-18 Nr. 4D-2020/1-181
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstaigoje gautas X (toliau vadinama ir – Pareiškėjas) atstovo A (toliau vadinama ir – Pareiškėjo atstovas) skundas (toliau vadinama ir – Skundas) dėl Pravieniškių pataisos namų- atvirosios kolonijos (toliau vadinama ir – Pravieniškių PN-AK) pareigūnų veiksmų (neveikimo) netinkamai įteikiant (neįteikiant) sprendimo dėl perkėlimo nuorašą.

2. Pareiškėjas (Pareiškėjo atstovas) Skunde nurodė:

2.1. Pareiškėjas atlikinėjo bausmę Pravieniškių atvirosios kolonijos <...> sektoriuje. 2019-10-28 Pravieniškių PN-AK direktoriaus nutarimu jis buvo patalpintas atlikti 30 parų nuobaudą. Pareiškėjui atlikus paskirtą nuobaudą, iš atvirosios kolonijos jis buvo perkeltas į pataisos namus;

2.2. jam nebuvo įteiktas sprendimo perkelti iš atvirosios kolonijos į pataisos namus nuorašas ir tokiu būdu atimta teisė žinoti priimto nutarimo turinį ir esmę, taip pat atimta galimybė teisės aktų nustatyta tvarka apskųsti priimtą nutarimą.

3. Pareiškėjas (Pareiškėjo atstovas) Seimo kontrolieriaus prašo išspręsti Skunde nurodytas aplinkybes.

TYRIMAS IR IŠVADOS

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

4. Seimo kontrolierius 2020-02-18 raštu Nr. 4D-2020/1-181/3D-417 kreipėsi į Pravieniškių PN-AK administraciją, prašydamas paaiškinti Pareiškėjo atstovo Skunde nurodytas aplinkybes.

Pravieniškių PN-AK administracija 2020-03-02 raštu Nr. S-5289 informavo:

4.1. 2019 m. spalio 29 d. Pravieniškių PN-AK specialistė surašė teikimą dėl Pareiškėjo perkėlimo iš atvirosios kolonijos į pataisos namus;

4.2. Pravieniškių PN-AK direktoriaus 2019 m. spalio 30 d. įsakymu Nr. 2-1947 „Dėl Trečiajame sektoriuje laisvės atėmimo bausmę atliekančių nuteistųjų perkėlimo į būrius“ buvo priimtas sprendimas Pareiškėją perkelti iš atvirosios kolonijos į pataisos namus tolesniam laisvės atėmimo bausmės atlikimui;

4.3. Pravieniškių PN-AK specialistė Pareiškėjui paskelbė įstaigos direktoriaus įsakymą „Dėl Trečiajame sektoriuje laisvės atėmimo bausmę atliekančių nuteistųjų perkėlimo į būrius“.

Prie Pravieniškių PN-AK atsakymo Seimo kontrolieriui pridėti papildomi dokumentai:
 - 2019 m. spalio 29 d. Teikimo dėl nuteistojo perkėlimo iš atvirosios kolonijos tęsti bausmės atlikimo į pataisos namus kopija;
 - Pravieniškių PN-AK direktoriaus 2019-10-30 įsakymo „Dėl Trečiajame sektoriuje laisvės atėmimo bausmę atliekančių nuteistųjų perkėlimo į būrius“ kopija.

Skundo tyrimui reikšmingi teisės aktai

5. Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodekso (toliau vadinama – BVK):

183 straipsnis. Bausmių vykdymo institucijų, įstaigų ir pareigūnų veiksmų ir sprendimų apskundimas – „1. Viešųjų darbų, laisvės apribojimo, arešto, terminuoto laisvės atėmimo ir laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmes vykdančių institucijų ir įstaigų pareigūnų veiksmai ir sprendimai per vieną mėnesį gali būti skundžiami atitinkamą bausmę vykdančios institucijos ar įstaigos vadovui. Šis skundą turi išnagrinėti ne vėliau kaip per dvidešimt darbo dienų nuo skundo gavimo dienos. 2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytas bausmes vykdančių institucijų ir įstaigų vadovų veiksmai ir sprendimai per vieną mėnesį gali būti skundžiami Kalėjimų departamento direktoriui. Šis skundą turi išnagrinėti ne vėliau kaip per dvidešimt darbo dienų nuo jo gavimo dienos, o jei dėl skundo atliekamas tyrimas, – per dvidešimt darbo dienų nuo tyrimo baigimo dienos. 3. Kalėjimų departamento direktoriaus veiksmai ir sprendimai per dvidešimt dienų nuo jų įteikimo gali būti skundžiami apygardos administraciniam teismui.“

6. Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau vadinama ir – VAI):

8 straipsnis. „Individualaus administracinio akto bendrieji reikalavimai ir pranešimas apie individualaus administracinio akto priėmimą“ - [...] 4. „Kiekvienam asmeniui, kuriam individualus administracinis aktas yra skirtas arba kurio teisėms ir pareigoms šis individualus administracinis aktas turi tiesioginį poveikį, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo šio akto priėmimo raštu pranešama apie individualaus administracinio akto priėmimą, kartu pridodant individualaus administracinio akto teisės aktų nustatyta tvarka patvirtintą kopiją, jeigu kiti įstatymai nenustato kitaip. Kai individualus administracinis aktas priimamas naudojantis valstybės informacinėmis sistemomis, vietoj individualaus administracinio akto teisės aktų nustatyta tvarka patvirtintos kopijos gali būti pridodamas individualaus administracinio akto išrašas.“

7. Kalėjimų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos direktoriaus 2015 m. rugpjūčio 31 d. įsakymo Nr. V-321 „Dėl nuteistųjų perkėlimo iš vienos pataisos įstaigos į kitą tvarkos aprašo patvirtinimo (galiojanti redakcija nuo 2019-08-02 iki 2019-01-24) (toliau vadinama ir – KD įsakymas)

8 punktas – „Perkeliančioji įstaiga pasirašytinai supažindina nuteistąjį su nutarimu (įsakymu) dėl nuteistojo perkėlimo ir įteikia jam šio dokumento kopiją. Jei dėl objektyvių priežasčių perkeliančioji įstaiga neturi galimybės supažindinti nuteistąjį su nutarimu (įsakymu) dėl nuteistojo perkėlimo, tokį supažindinimą įvykdo priimančioji įstaiga ir įteikia nuteistajam nutarimo (įsakymo) dėl nuteistojo perkėlimo kopiją arba nuorašą.“

Tyrimo išvados

8. Pareiškėjas (Pareiškėjo atstovas) Skunde Seimo kontrolieriui nurodė, kad Pravieniškių PN-AK direktoriaus 2019 m. spalio 30 d. įsakymu toliau atlikti bausmę Pareiškėjas buvo perkeltas iš atvirosios kolonijos į pataisos namus. Su minėtu įsakymu Pareiškėjas nebuvo supažindintas, jam nebuvo įteikta įsakymo kopija, todėl jis prarado galimybę šį įsakymą skusti teisės aktuose nustatyta tvarka.

9. Pravieniškių PN-AK yra viešojo administravimo subjektas, todėl, be specialiųjų teisės

nuostatų, savo veikloje privalo laikytis ir VAĮ nuostatų bei tinkamai informuoti asmenis, kuriems priimtas individualus administracinis aktas turi tiesioginį poveikį.

Pagal nustatytą teisinį reglamentavimą, perkeliančioji įstaiga pasirašytinai supažindina nuteistą su nutarimu (įsakymu) dėl nuteistojo perkėlimo ir įteikia jam šio dokumento kopiją (šios pažymos 7 punktą).

10. Iš Skundo tyrimo medžiagos nustatyta, kad Pravieniškių PN-AK direktoriaus 2019 m. spalio 30 d. priimtame įsakyme yra nurodyta, kad Resocializacijos skyriaus specialistai turi įsakymą *paskelbti* jame paminėtiems nuteistiesiems. Kaip nurodo Pravieniškių PN-AK rašte Seimo kontrolieriui, įsakymo turinys Pareiškėjui buvo *paskelbtas*. Tačiau Pareiškėjas nebuvo pasirašytinai supažindintas, jam nebuvo įteikta įsakymo kopija, kaip tai numatyta KD įsakyme (šios pažymos 7 punktą).

11. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, konstatuotina, kad Pravieniškių PN-AK pareigūnų veiksmai, nuteistajam, dėl kurio priimtas administracinis sprendimas (t. y. įsakymas perkelti iš atvirosios kolonijos į pataisos namus), nepateikiant sprendimo kopijos, yra neteisėti – dėl tokių veiksmų (neveikimo) buvo pažeisti tiek KD įsakymo, tiek ir VAĮ 8 straipsnio reikalavimai bei apribota Pareiškėjo teisė skųsti sprendimą BVK 183 straipsnyje nustatyta tvarka.

Šios aplinkybės leidžia teigti, kad Pareiškėjo (Pareiškėjo atstovo) Skundas dėl Pravieniškių PN-AK pareigūnų veiksmų (neveikimo) neįteikiant įsakymo dėl perkėlimo nuorašo yra pagrįstas.

SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

12. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius nusprendžia:

X skundą dėl Pravieniškių pataisos namų-atvirosios kolonijos pareigūnų veiksmų (neveikimo), nepateikus įsakymo dėl perkėlimo nuorašo, pripažinti **pagrįstu**.

SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJOS

13. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 14 ir 17 punktais, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius Pravieniškių pataisos namų-atvirosios kolonijos direktoriui rekomenduoja:

13.1. pasirašytinai supažindinti Pareiškėją su įsakymu perkelti jį iš atvirosios kolonijos į pataisos namus ir įteikti jam šio dokumento kopiją;

13.2. užtikrinti, kad, įstaigoje priėmus individualius administracinius aktus, apie tai būtų tinkamai, kaip tai numato teisės aktų nuostatos, informuojami asmenys, dėl kurių tie aktai priimami.

14. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad informacija apie siūlymų (rekomendacijų) išnagrinėjimą Seimo kontrolieriui turi būti pateikiama nedelsiant priėmus sprendimus dėl priemonių, kurių bus imamasi, atsižvelgiant į Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją), **bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos**.